

کشور گشایی چین روی کاغذ

چین نسخه جدیدی از نقشه ملی خود را منتشر کرده که باز هم جنجالی شده است. این کشور حداقل از سال ۲۰۰۶ به‌طور مرتب هر سال نقشه جدیدی منتشر می‌کند و مدعی است که می‌خواهد «نقشه‌های مشکل‌دار» را اصلاح کند. حالا در آخرین به‌روزرسانی، فیلیپین، همسایه چین به نقشه جدید اعتراض کرده و در کنار هند و مالزی ایستاده است. مالزی، هند و تایوان به این نقشه اعتراض کرده‌اند. در نقشه جدید، چین بخش‌هایی از روسیه را هم برداشته است اما مسکو هنوز اظهارنظری دراین‌باره نکرده است. این نقشه درباره مرز چین و هند، تمام تایوان، جزایر، صخره‌ها و مناطق آبی در دریای چین جنوبی و بخش‌های از روسیه اعدا دارد. فیلیپین اعلام کرد که این نقشه را رد می‌کند. دلیل این واکنش، گنجاندن قسمتی در اطراف مناطق مورد مناقشه دریای چین جنوبی است. این منطقه در سال ۲۰۱۶ به حکم دادگاه بین‌المللی به مانیل ضمیمه شده بود. وزارت امور خارجه فیلیپین در بیانیه‌ای اعلام کرد که این نقشه «آخرین تلاش برای مشروعیت‌بخشیدن به حاکمیت و صلاحیت ادعایی چین بر جغرافیای فیلیپین و مناطق دریایی است و هیچ مبنایی براساس قوانین بین‌المللی ندارد».

هند اولین کشوری بود که به این نقشه جدید اعتراض کرد. این کشور «اعتراض شدید» خود را درباره گنجاندن ایالت آرنوچال پرادش هند و فلات مورد مناقشه اقصی چین در قلمروی چین اعلام کرد. آریندام باغچی، وزیر امور خارجه هند، در بیانیه‌ای اعلام کرد: «ما اعتراض شدید خود را از طریق مجاری دیپلماتیک با طرف چینی درباره نقشه استاندارد چین در سال ۲۰۲۳ که ادعایی از قلمروی هند را دارد، اعلام کرده‌ایم. ما ادعای چین را رد می‌کنیم، چراکه هیچ مبنایی ندارد». وزارت امور خارجه مالزی هم «ادعای یکجانبه» چین را رد کرد و ادامه داد که این کشور آسیای جنوب شرقی «در موضع خود در رد ادعای هریک از طرف‌های خارجی مبنی بر حاکمیت، حقوق حاکمیت و صلاحیت قضائی در خصوص جغرافیای دریای مالزی ثابت‌قدم است». وانگ ونبن، سخنگوی وزارت خارجه چین، در جریان نشست مطبوعاتی این شکایات را رد کرد و گفت که بازنگری‌ها «اعمال معمول حاکمیت مطابق با قانون» بوده است. او اضافه کرد: «ما امیدواریم طرف‌های مربوطه بتوانند عینی و آرام بمانند و از تفسیر بیش از حد موضوع خودداری کنند». شی جین‌پینگ، رهبر چین، از زمان به‌قدرت‌رسیدنش در سال ۲۰۱۲ تلاش کرده تا این کشور را به یک ابرقدرت جهانی تبدیل کند. او سیاست خارجی

باگذشت بیش از ۱۸ ماه از جنگ اوکراین تبعات اقتصادی آن در روسیه نمایان می‌شود

سقوط روبل

تاریخ به روایت پوتین

روسیه از روز گذشته برنامه درسی با استاندارد جدید را به اجرا می‌گذارد که براساس آن، در مدارس متوسطه، درس تاریخ شامل بخش‌هایی درباره جنگ در اوکراین می‌شود که از آن به‌عنوان «عملیات نظامی ویژه» نام برده شده است. ازمجمله مطالب دیگری که در این برنامه درسی گنجانده شده، اشاره به اعمال تحریم‌ها علیه روسیه از طرف آمریکا و متحدانش است که اقدامی «غیرقانونی» توصیف شده است. همچنین به‌عنوان بخشی از یک واحد درسی به نام «ایمنی زندگی»، آموزش نظامی پایه برای دانش‌آموزان در نظر گرفته شده که در آن به دانش‌آموزان نحوه استفاده از سلاح کلاشنیکف و نارنجک دستی آموزش داده می‌شود. پیش‌تر روزنامه گاردین هم در گزارشی با اشاره به ارائه کتاب‌های درسی تاریخ جدید گفته بود که کرملین کنترل خود را بر روایات تاریخی در مدارس در دوران ولادیمیر پوتین تشدید کرده؛ وندی که از زمانی که رئیس‌جمهور روسیه جنگی تمام‌عیار را علیه اوکراین در اوایل سال ۲۰۲۲ آغاز کرد، به‌شدت شتاب گرفته است. سرگنی کراوتسوف، وزیر آموزش روسیه، هم با ارائه این کتاب تاریخ جدید در کنفرانسی مطبوعاتی گفته که این مطالب با هدف «انتقال اهداف تهاجم به اوکراین به دانش‌آموزان است». او همچنین گفت که «این کتاب در کمتر از پنج ماه نوشته شده و پس از پایان عملیات نظامی ویژه در اوکراین و پس از پیروزی ما، این کتاب را تکمیل خواهیم کرد».

بشکه حمل‌کنند. سقف قیمتی و تحریم، روسیه را مجبور کرده که نفت خود را تخفیف بفروشد و پول بیشتری برای به‌دست‌آوردن ناولان نفتکش‌های مخفی که می‌شود با آنها تحریم‌ها را دور زد، بپردازد. به گزارش مدرسه اقتصاد کی‌یف، درآمد نفتی روسیه در نیمه اول سال جاری ۲۳ درصد کاهش یافت. بااین‌حال مسکو همچنان ۴۲۵ میلیون دلار در روز از فروش نفت، درآمد دارد. کریس ویفر، مدیرعامل شرکت مشاوره اقتصادی ماکرو-ایدویورز، به یورونیوز می‌گوید که روسیه دچار بحران اقتصادی نیست. او ادامه داد: «کاهش روبل تا حدی بازتابی از تأثیر تحریم‌هاست، اما نشان‌دهنده یک بحران اقتصادی اساسی نیست». سقوط روبل درواقع به بودجه دولت کمک کرده است. سقوط روبل به معنای روبل بیشتر در ازای هر دلار درآمد حاصل از نفت و سایر محصولات است که روسیه می‌فروشد. این امر باعث تقویت هزینه‌های نظامی و برنامه‌های اجتماعی با هدف کاهش تأثیر تحریم‌ها بر مردم روسیه می‌شود. تورم ناشی از کاهش ارزش روبل به‌شدت به افراد کم‌درآمد ضربه می‌زند؛ زیرا

تهاجمی را پیش می‌برد و اقدامات جسورانه‌تری در چندین نقطه اصلی در سراسر آسیا انجام داده است. درحالی‌اختلاف دهلنی نووپکن بر سر این نقشه جدید ایجاد شده که ناراندرا مودی، نخست‌وزیر هند و شی جین‌پینگ در دیداری در آفریقای جنوبی موافقت کردند که برای کاهش تنش‌ها در مرز مورد مناقشه خود تلاش بیشتری انجام دهند. حرکتی که گامی در جهت ترمیم روابط پرتنش آنها تلقی می‌شود. به این ترتیب درحالی‌که به نظر می‌رسد به‌صورت علنی پیشرفتی در حل اختلافات حاصل شده‌اما به گفته تحلیلگران ممکن است چنین نباشد. منطقه مرزی برای چندین دهه منبع اصطکاک بین دهلنی نو و یکن بوده و این آشوب در منطقه قبلا به جنگ کشیده‌شده و به پیروزی چین در سال ۱۹۶۲ ختم شد. در سال‌های بعد، یک مرز نامشخص به نام «خط کنترل واقعی»، بر جمعیت‌ترین کشورهای جهان را از هم جدا کرد. تنش بین دو کشور در سال ۲۰۲۰ پس از یک نزاع مرگ‌بار در دره کالون، نزدیک به اقصی چین، منطقه‌ای که توسط چین کنترل می‌شود اما هر دو کشور ادعای مالکیت آن را دارند، به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافت. روسیه در برابر ادعای چین درباره بخشی از قلمروی این کشور سکوت کرده است. کرملین درباره نقشه جدید یکن که مناطق موردمنافشه از جمله جزیره

سکوت کرده است. کرملین در بیانیه‌ای اعلام کرد که این نقشه «تهدید جدی برای صلح و ثبات منطقه است» و افزود که «روسیه به هیچ وجه قصد ندارد به‌عنوان یک طرف در این مناقشه درگیر شود».

بود که تا مدت‌ها ارتباطش با کرملین انکار می‌شد؛ اما امروز بسیاری بر این باورند که گروه «مزدورهای واکنر» اهمی برای ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، بود. در پی اعلام خبر کشته‌شدن رهبر این گروه، یوگنی پریگوزین، اکنون این سؤال پیش آمده است که سرانجام نیروهای واکنر به‌ویژه در مناطق حساسی مثل قاره آفریقا و خاورمیانه چه خواهد شد؟ بلومبرگ در گزارشی می‌نویسد که چگونه پوتین در پی کشته‌شدن پریگوزین، به‌سرعت قصد دارد واکنر را تحت کنترل خود درآورد. یک منبع نزدیک به وزارت دفاع روسیه و دو منبع نزدیک به واکنر که بدون افشای نام با بلومبرگ صحبت کردند، می‌گویند یک شرکت مقاطعه‌کار مسلح که با وزارت دفاع ارتباط دارد، قرار است عملیات واکنر در جمهوری آفریقای مرکزی را برعهده بگیرد. یک فرد نزدیک به کرملین و یک فرد دیگر نزدیک به وزارت دفاع به این خبرگزاری گفتند که تمام شبکه‌ها محرمانه واکنر در خارج از روسیه قرار است تحت کنترل و فرماندهی ارتش روسیه قرار بگیرند تا بیس ارتش و واکنر دوگانگی دیگری پیش نیابد. این دوگانگی از طرفی به کرملین اجازه می‌داد نقش خود در عملیات واکنر را انکار کند؛ اما از طرف دیگر به دلیل فضا و قدرتی که به پریگوزین بخشیده بود، نتیجه‌اش تلاش نافرجام او برای انجام کودتا در ماه ژوئن بود. پوتین در اواخر هفته گذشته فرمانی امضا کرد که به موجب آن، مزدوران واکنر و دیگر نیروهای مزدبگیر باید به دولت روسیه سوگند وفاداری یاد کنند. به گفته منبع نزدیک به کرملین، این پس از آن است که یک مقام نظامی ارشد روسیه به لیبی و سوریه رفت تا مطمئن شود که فعالیت نظامی روس‌ها در این کشورها که پیش‌ازاین واکنر انجام می‌داد، همچنان تحت سیطره مسکو است. کارشناس می‌گویند اینکه عملیات واکنر به‌طور مستقیم تحت کنترل مسکو قرار بگیرد، پیش‌بینی‌پذیر بود. عالیا ابراهیمی، کارشناس شورای آتلانتیک، به بلومبرگ می‌گوید: «همیشه انتظار همین بود که گروه باغی واکنر تحت سلطه کرملین قرار بگیرد؛ اما خبر بد برای پوتین این است که او اکنون شخصا مسئول خلاقیت‌های واکنر و در ضمن خطرات موجود است». واکنر در لیبی حدود دو هزار نیرو دارد که مهم‌ترین مسئولیت آنها حفاظت از تجهیزات انرژی تحت کنترل ژنرال خلیفه حفتر است، نیروی نظامی متحد با مسکو که بخش‌های شرقی لیبی را در اختیار دارد و در جدال با دولت مرکزی است. لیبی عضو اوپک است و حدود ۴۰ درصد کل ذخایر نفت قاره آفریقا در این کشور قرار دارد. فشار آمریکا بر حفتر برای اخراج نیروهای روس تاکنون ناموفق بوده است. حدود دو هزار نیروی نظامی واکنر نیز در جمهوری آفریقای مرکزی حضور دارند و از سال ۲۰۱۸ از دولت رئیس‌جمهوری فاستین آرشائز توآدر دفاع می‌کنند. این نیروها کنترل یک معدن مهم طلا را نیز در اختیار دارند. بلومبرگ با اشاره به حضور پریگوزین در این کشور، آن را «الگوی جدید برای سیاست خارجه روسیه» می‌داند.

واکنر درواقع در ازای دسترسی به منابع طبیعی، به انجام کارزارهای خشن و وحشیانه در دفاع از رئیس‌جمهوری این کشور اقدام می‌کرد. به‌همین‌دلیل توانست علاوه بر این کشور در چند کشور آفریقای دیگر مانند سودان و مالی نیز وارد شود و معادلات قدرت در قاره آفریقا را تغییر دهد. پریگوزین به روابط خصوصی و نزدیک با رهبران آفریقا به‌ویژه در جمهوری آفریقای مرکزی معروف بود؛ اما مقامات آفریقای می‌گویند توافق دولت‌ها با فدراسیون روسیه است و نه با واکنر و به‌همین‌دلیل برای همکاری با هر مقامی که مسکو بفرستد، آماده‌اند. فیدل گوانچیکا، مشاور ارشد توآدر، در پاسخ به اینکه آیا عملیات واکنر در جمهوری آفریقای مرکزی به نهادهای تحت تسلط وزارت دفاع روسیه قابل انتقال است یا خیر، گفت: «پیغام رئیس‌جمهور پوتین همین است». دولت و وزارت دفاع روسیه واکنشی به این گزارش نشان نداده‌اند.

بولشوی اوسوریسکی را در داخل مرزهای چین نشان می‌دهد، هنوز اظهارنظر نکرده است. این در حالی است که این منطقه به‌صورت مشترک بین چین و روسیه اداره می‌شود. این جزیره پس از توافقی که در سال ۲۰۰۴ امضا و در سال ۲۰۰۸ نهایی شد، پس از یک قرن اختلاف، میان چین و روسیه به اشتراک گذاشته شد. به گزارش نیوزویک، استیو تسانگ، مدیر مؤسسه چین در دانشکده مطالعات شرق و آفریقا در لندن گفت که سکوت کرملین تاکنون «منعکس‌کننده اولویتی است که دولت پوتین برای مشارکت استراتژیک» با چین قرار داده است. این موضوع همچنین «موضع ضعیف» مسکو را درباره یکن «به ویژه از زمان حمله مشکل‌ساز روسیه به اوکراین» نشان می‌دهد. چین رسماً درباره حمله پوتین به اوکراین که منجر به اعمال تحریم‌ها علیه روسیه شد، بی‌طرف است و روسیه هم به نوبه خود به روابط اقتصادی‌اش با یکن وابسته است. این نقشه می‌تواند مانع دیپلماتیک دشوار ایجاد کند. این در حالی است که چند ماه پیش، پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، در سفر شی جین‌پینگ به مسکو از «عصر جدیدی» از روابط بین دو کشور خبر داده بود. تسانگ گفت: «فکر نمی‌کنم سکوت روسیه به‌معنای بدتریش ادعای چین از سوی این کشور باشد. فعلا فقط به ضرر شرکات استراتژیک است».

یادداشت

اردوغان و برجسته‌کردن

پیروزی‌های ترکیه

اردوغان در صدویکمین سالگرد «روز پیروزی ترکیه» و شکست ارتش یونان در سال ۱۹۲۲ یک بار دیگر چنین روزی را به فرصتی برای طرح شعارهای دیرینه و برجسته‌کردن پیروزی‌های ترکیه تبدیل کرد. او مدعی شد «کشور به حضور قوی‌تر خود در جهان ادامه خواهد داد و درعین‌حال گام‌هایی را برای رسیدن به اهدافش برمی‌دارد. امروز جمهوری ترکیه با همه ظرفیت‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی خود بسیار قوی‌تر و پیشرفته‌تر از ربع قرن، نیم قرن و یک قرن پیش است. وقتی می‌گویم ترکیه را به یکی از ۱۰ کشور قدرتمند و شکوفای جهان تبدیل خواهیم کرد، با تکیه بر زیرساخت‌ها و تجهیزات ترکیه این را می‌گویم. ترکیه با گام‌هایی به سمت اهدافش پیشروی خواهد کرد. در ۳۰ آگوست بر دشمنی که با چکمه‌های خود خاک آنتاتولی را آلوده کرده بود و بر ارتش متجاوز یونانی‌ها پیروز شدیم».

اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه همچنین در کسرت ویژه سالگرد پیروزی ۳۰ آگوست و برنامه رجوی سرود صدویکمین سالگرد تأسیس جمهوری مدعی شد امروز جمهوری ترکیه با ابزارهای سیاسی، اقتصادی و نظامی قوی‌تر و پیشرفته‌تر از ربع قرن، نیم قرن یا یک قرن پیش است. دوران کسانی که سال‌ها انرژی این مملکت و ملت را می‌مکیدند و نامردی و ضعف خود را سیاست دولت معرفی می‌کردند، به پایان رسیده است. ما به هیچ شخص و کشور و ملت اجازه نداده و نخواهیم داد که این دستاورد‌ها را که محصول آرزوهای چندصده‌ساله است، خدشه‌دار کند. ما با ملت‌مان که جهان و پتانسیل واقعی ترکیه را می‌شناسد و از اهمیت آنچه در اختیار دارد، آگاه هستیم و گام به گام به سوی اهداف خود پیش خواهیم رفت. ترکیه که تهدیدات امنیتی و رفاهی خود را از بین برده و قدرت خود را با دوستان خود تقسیم کرده است، همچنان که انتظار می‌رفت، وزارت خارجه یونان در پاسخ به چنین سخنانی اعلام کرد این سخنان خصمانه و غیرسازنده است و به تلاشی که برای تحکیم فضای آرامش، همکاری و گفت‌وگو در روابط دو کشور در جریان است، کمکی نمی‌کند. همچنین فرماندهی زمینی ناتو مستقر در ازمیر (LANDCOM) با انتشار پیامی در حساب کاربری خود در توئیتر، فرانسیدن صدویکمین سالگرد «عید پیروزی» ترکیه را که معادف با شکست ارتش یونان در آسیای صغیر به دست نیروهای کمال آتاتورک در سال ۱۹۲۲ است، تبریک گفت. سخنان او با واکنش طرف یونانی روبه‌رو شد و نماینده دائمی یونان در ناتو به دستور وزارت خارجه این کشور اعتراض کتبی خود را به دبیرخانه کلت واتر اعلام کرد. اظهارات دو مقامات دو کشور در حالی است که وزرای خارجه یونان و ترکیه پنج سپتامبر در آنکارا دیدار خواهند کرد و انتظار می‌رود سران دو کشور در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک (۱۸ تا ۲۰ سپتامبر) نیز دیدار داشته باشند. گفت‌وگو درباره اقدامات اعتمادساز بیسن وزارتخانه‌های دفاع دو کشور احتمالا بین دو دیدار یادشده انجام خواهد شد؛ اما هنوز تاریخی رسماً اعلام نشده است. پیش‌بینی می‌شود شورای عالی همکاری یونان و ترکیه نیز به ریاست نخست‌وزیر یونان و رئیس‌جمهوری ترکیه در ماه نوامبر در شهر تسالونیک یونان برگزار شود. طرف یونانی مدعی است هدف آن حصول توافق با ترکیه برای ارجاع پرونده تحدید فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی بین دو کشور در ازه و مدیترانه، به دیوان لاهه است؛ اما به نظر می‌رسد مسیر رسیدن به توافق برای ارجاع پرونده به لاهه طولانی و دشوار است. نخست‌وزیر یونان تأکید دارد برای رسیدن به توافق، هر دو طرف باید به‌طور متقابل از مواضع اولیه خود در مذاکرات عقب‌نشینی کنند؛ اما هم‌زمان تأکید دارد یونان از خطوط قرمز خود عقب‌نشینی نکرده و درباره موضوعات حاکمیتی وارد مذاکره نخواهد شد.

از تماس‌های بعدی مقامات یونان و ترکیه آشکار خواهد شد که آیا امکان حصول توافق بین دو کشور برای ارجاع پرونده تحدید فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی به دیوان بین‌المللی دادگستری وجود دارد یا خیر. درباره زمان از سرگیری گفت‌وگوهای اقدامات اعتمادسازی که در سطح نظامی برگزار خواهد شد، هنوز تصمیمی اعلام نشده است. تعلقیت فعالیت‌ها و مانورهای نظامی در ازه (که تا ۱۵ سپتامبر اعتبار دارد) از سوی هر دو کشور عضو ناتو رعایت شده و از نظر نظامی تابستان آرامی را دو کشور در ازه و شرق مدیترانه پشت سر گذاشتند.

آقای کیلیچ، مشاور اردوغان در امور سیاست خارجی، در آستانه دیدار وزرای خارجه و دیدار رهبران دو کشور در نیویورک مدعی شد «اینکه با هم بحث و تبادل نظر می‌کنیم، به این معنی نیست که درباره همه موارد توافق نظر داریم؛ اما یونان همسایه ماست. ما در ازه، در جزایر، در شرق مدیترانه و درباره وضعیت حاکم بر جزیره قبرس اختلاف نظر جدی داریم. باوجوداین ما دارای یک تاریخ مشترک هستیم و باید با هم در این منطقه زندگی کنیم. چنانچه آتن بخواهد در چارچوب اتحادیه اروپا به مسائل بین دو کشور رسیدگی کند، نمی‌توانیم به راه‌حل برسیم؛ ما اگر در چارچوب دو جانبه موضوعات بررسی شود، شاید حصول پیشرفت در برخی موضوعات امکان‌پذیر باشد».